

Štatút Etickej komisie SAV

Článok I. Základné ustanovenia

1. Etická komisia SAV (ďalej len „EK SAV“) je poradný orgán Predsedníctva SAV (ďalej len „P SAV“).
2. Etická komisia SAV má najmenej dvanásť členov. Skladá sa zo zástupcov Predsedníctva SAV, zástupcov organizácií SAV, zástupcu Snemu SAV nominovaného výborom Snemu SAV, zástupcu Rady riaditeľov a zástupcu Úradu SAV, ktorý je spravidla zamestnancom právneho referátu Úradu SAV.
3. Členov EK SAV, jej predsedu a tajomníka menuje a odvoláva predseda SAV na návrh P SAV.
4. Členovi EK SAV členstvo zaniká
 - a) skončením funkčného obdobia EK SAV,
 - b) vzdaním sa členstva,
 - c) odvolaním podľa bodu 3,
 - d) ukončením alebo prerušením pracovného pomeru v SAV,
 - e) ukončením členstva v P SAV a v Sneme SAV, ak bol člen nominovaný z titulu svojho členstva v tomto samosprávnom orgáne,
 - f) smrťou.

Článok II. Predmet činnosti EK SAV

1. EK SAV koná na podnet alebo z vlastnej iniciatívy.
2. EK SAV vypracúva návrh Etického kódexu SAV, posudzuje a predkladá návrhy na jeho zmeny. Návrhy na zmenu Etického kódexu SAV môžu EK SAV predkladať orgány, organizácie a pracovníci SAV.
3. Na žiadosť organizácií SAV posudzuje návrhy štatútov ich etických komisií a návrhy etických kódexov organizácií SAV a profesijných skupín v rámci SAV.
4. EK SAV sa zaoberá podnetmi pracovníkov SAV vzťahujúcimi sa na porušovanie etických pravidiel vedeckej práce zakotvených v Etickom kódexe SAV. Pracovníci SAV sa so svojimi podnetmi môžu obracať na príslušnú inštanciu v organizácii SAV alebo priamo na EK SAV na základe postupu stanoveného v Etickom kódexe SAV (čl. VII). EK SAV sa nezaoberá anonymnými podnetmi.
5. EK SAV sa môže podieľať na riešení prípadov porušenia antidiskriminačných zásad, ktoré prešetruje Komisia SAV pre rovnosť príležitostí.
6. EK SAV na žiadosť predkladateľa návrhu výskumného projektu vypracúva stanovisko o jeho súlade s Etickým kódexom SAV, so zákonom č. 151/2002 Z. z. o používaní genetických

technológií a geneticky modifikovaných organizmov a s ostatnými etickými normami. Vo výnimočných a odôvodnených prípadoch, pri absencii celoslovenskej etickej komisie, môže EK SAV vypracovať stanovisko o súlade projektu s Etickým kódexom SAV aj pre žiadateľa mimo SAV alebo mimo SR. EK SAV môže túto právomoc preniesť na predsedu EK SAV.

7. EK SAV môže prijímať a uverejňovať výkladové pravidlá Etického kódexu SAV z vlastnej iniciatívy alebo ako generalizácie riešení etických problémov, ktoré prerokovala. EK SAV môže prijímať a uverejňovať odporúčania, ktoré riešia problémy so všeobecnou platnosťou a neupravuje ich Etický kódex SAV. Odporúčania môžu byť inkorporované do Etického kódexu SAV pri jeho ďalšej novelizácii.
8. EK SAV môže navrhnúť P SAV zaujať stanovisko k aktuálnemu spoločenskému problému s etickým aspektom súvisiacim s vedeckou činnosťou.
9. EK SAV prehlbuje informovanosť zamestnancov SAV o vnútorných dokumentoch SAV a iných dokumentoch relevantných pre etiku v SAV. Snaží sa o posilnenie atmosféry správnej vedeckej praxe a vedeckej morálnej zásadovosti. Môže pri tom spolupracovať s inými orgánmi a organizáciami SAV a využíva pri tom rôzne formy, ako napríklad odporúčenia, konzultácie, školenia, tréningy, prednášky.
10. EK SAV môže odporučiť stranám sporu, aby pri jeho riešení využili služby mediátora.
11. EK SAV môže vyžadovať informácie o riešení etických sporov na úrovni organizácií SAV.

Článok III.

Organizačná štruktúra a činnosť EK SAV

1. Predseda EK SAV zvoláva a riadi zasadnutia EK SAV, zabezpečuje súčinnosť EK SAV s ostatnými orgánmi a organizáciami SAV, zastupuje EK SAV navonok.
2. Predseda EK SAV sa nezúčastňuje rokovania a hlasovania EK SAV, ak je navrhovateľom, protistranou alebo ak vypovedá v konaní o porušení etických pravidiel vedeckej práce; alebo ak o danej veci už rozhodoval na inej úrovni organizačnej štruktúry SAV. Rovnako sa predseda EK SAV nezúčastňuje jej rokovania a hlasovania v prípade, ak sa nachádza v konflikte záujmov. Túto skutočnosť predseda EK SAV oznámi členom EK SAV. Funkciu predsedu EK SAV v takom prípade vykonáva iný člen EK SAV navrhnutý EK SAV a schválený predsedom SAV.
3. Tajomník EK SAV vedie agendu EK SAV, pripravuje podklady na zasadnutia a vyhotovuje zápisy zo zasadnutí EK SAV.
4. Členovia EK SAV sa zúčastňujú na zasadnutiach EK SAV a na plnení jej úloh.
5. Člen EK SAV sa nezúčastňuje rokovania a hlasovania EK SAV, ak je navrhovateľom, protistranou alebo ak vypovedá v konaní o porušení etických pravidiel vedeckej práce; alebo ak o danej veci už rozhodoval na inej úrovni organizačnej štruktúry SAV. Rovnako sa člen EK SAV nezúčastňuje jej rokovania a hlasovania v prípade, ak sa nachádza v konflikte záujmov. Túto skutočnosť člen EK SAV oznámi predsedovi EK SAV.
6. Existenciu konfliktu záujmov člena EK SAV, vrátane predsedu EK SAV môže účastník konania o porušení etických pravidiel vedeckej práce oznámiť predsedovi EK SAV. O vylúčení člena alebo predsedu EK SAV zo zasadnutia, ktoré rokuje o veci, rozhoduje EK SAV.

7. V odôvodnených prípadoch môže predseda EK SAV prizvať na zasadnutie EK SAV funkcionárov SAV, riaditeľov organizácií SAV, pracovníkov organizácií SAV a expertov, prípadne iné osoby, ktorých prítomnosť je žiaduca pre prerokovanie prípadu. Tieto osoby zachovávajú mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedeli počas prítomnosti na zasadnutí.
8. EK SAV si môže vyžiadať písomné stanovisko osôb uvedených v bode 7. Zaoberá sa písomnými stanoviskami, ktoré sú jej adresované, s výnimkou anonymných stanovísk.
9. Ak EK SAV prerokúva žiadosť, ktorá sa už riešila na úrovni organizácie, môže si vyžiadať zápis, ktorý bol vypracovaný príslušnou inštanciou (vedúcim pracovníkom, riaditeľom, ad hoc komisiou alebo etickou komisiou organizácie). Inštancia, ktorá prerokovala žiadosť na úrovni organizácie, poskytne EK SAV plnú súčinnosť.
10. Rozhodovanie a hlasovanie EK SAV sa riadi Štatútom SAV.
11. O rokovaní EK SAV a prijatých uzneseniach sa do siedmich pracovných dní vyhotoví písomný zápis. Zápis sa doručí členom EK SAV, predsedovi SAV, navrhovateľovi, protistrane a inštancii, ktorá o porušení rozhodovala na úrovni organizácie SAV.
12. Odvolanie voči rozhodnutiu Etickej komisie SAV možno podať do 15 pracovných dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva odvolaciemu orgánu, ktorým je Predsedníctvo SAV.
13. Členovia EK SAV majú nárok na úhradu nákladov spojených s účasťou na zasadnutí EK SAV a nákladov priamo spojených s plnením úloh člena EK SAV v zmysle platných predpisov.

Článok IV. Záverečné ustanovenia

1. Členovia EK SAV zachovávajú mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedeli počas svojho pôsobenia v EK SAV.
2. Funkčné obdobie EK SAV sa zhoduje s funkčným obdobím P SAV.
3. Zrušuje sa Štatút Etickej komisie SAV schválený dňa 22. mája 2006 vrátane jeho doplnkov.
4. Tento štatút bol schválený uznesením P SAV č. 752. C dňa 6. júna 2019 a nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po dni jeho zverejnenia na webovom sídle SAV.
5. Dodatok č. 1 k Štatútu Etickej komisie SAV schválilo Predsedníctvo SAV na zasadnutí dňa 5. augusta 2021 s účinnosťou dňom nasledujúcim po dni jeho zverejnenia na webovom sídle akadémie.
6. Dodatok č. 2 k Štatútu Etickej komisie SAV schválilo Predsedníctvo SAV na svojom zasadnutí dňa 14. decembra 2023, tento dodatok nadobúda platnosť dňom jeho vydania a účinnosť dňom nasledujúcim po dni jeho zverejnenia na webovom sídle SAV.

V Bratislave 14. decembra 2023

prof. RNDr. Pavol Šajgalík, DrSc., v. r
predseda SAV